

INDUSTRIJSKA MONTAŽNA PODJETJA

Prizadevanja za večji izvoz

Delež družbenega proizvoda namenjen naložbam, se je v zadnjem letu močno zmanjšal. Organizacije združenega dela s področja gradbeništva in montaže so se znašle pred večjo konkurenco in nižjimi cenami na domačem trgu, zato so se mnoge, še bolj kot prej, usmerile na tuj trg. Poleg blaga izvažajo tudi in predvsem storitve.

Industrijska montažna podjetja so se že pred leti odločila za izvoz kompleksnih investicijskih del – to pomeni, da prodajajo na tuje, predvsem v dežele v razvoju, celotni inženiring in po svojem enotnem načrtu popolnoma opremijo novi objekt z vodovodnimi, ogrevalnimi in klimatskimi napravami, z električno napeljavo za šibki in jaki tok ter z dvigali.

«Prizadevamo si, da bi svoj izvoz usmerili v čimveč držav,» nam je povedal UROŠ KORŽE, vodja plansko analitiške službe v sestavljeni organizaciji združenega dela Industrijska montažna podjetja. «Hkrati želimo izvažati največ storitve in preko investicijskih del v tujini posredno tudi svoje izdelke. Žal na zahodu z izvozom svojega inženiringa nismo konkurenčni. V Evropo – v Nemško demokratično republiko, Zvezno republiko Nemčijo, in Italijo izvažamo telekomunikacijske naprave, različne elemente za klimatske naprave in livarske odlitke, z nekaterimi tujimi firmami smo vzpostavili tudi kooperantske odnose. Bolj kot

na evropskem trgu so Industrijska montažna podjetja prisotna v deželah v razvoju. Trenutno imajo začeti za 342 milijonov dolarjev del, največ v Iraku, ki jih bodo končali do leta 1984.

Pri investicijskih delih v tujini sodelujejo z gradbenimi organizacijami združenega dela. V Alžiriji bodo skupaj z Rudisom opremili tovarno čevljev za približno 15 milijonov dolarjev. Lani so v Nemški demokratični republiko opremili večji objekt, poleg tega pa opravljajo naložbena dela tudi v Sovjetski zvezi, Angoli, Keniji in Nigeriji. V kratkem nameravajo s svojim delom prodreti tudi v Egipt.

«Z letos smo načrtovali, da bomo na konvertibilni trg izvozili za 702.812.000 dinarjev, na klirinško področje pa za 165.843.000 dinarjev. Vključno z aprilom letos smo ta načrt uresničili približno trideset odstotno. Letošnji izvozni načrt bomo lahko v celoti uresničili samo, če bomo lahko uvozili reprodukcijski material,» je menil Uroš Korže.

Za materiale črne metalurgije – pločevino, cevi, profile, za barvne kovine, elektromaterial, kabla, livarske polizdelke in razne izdelke kemične industrije – barve, lake in umetne mase Industrijska montažna podjetja združujejo del deviznih sredstev z železarnami iz drugih jugoslovanskih republik, s tovarno aluminija v Kidričevem, z valjarnama v Se-

vojnem in Novem Sadu ter z drugimi. Letos so na ta način združili več kot dva in pol milijona dolarjev, njihove zahteve po surovinah pa presegajo celo znesek desetih milijonov dolarjev. «Zato krpamo dobavo iz meseca v mesec,» je dejal tovariš Korže.

Ker vsi letošnji načrti, tudi izvozni, temeljijo na lanskoletnem poslovanju, letos pa je položaj v gospodarstvu bolj zaostren kot lani, so morala Industrijska montažna podjetja v svojih rebalansih srednjeročnih načrtov izpustiti nekaj lastnih investicij za razširitev proizvodnje. Tako v tem srednjeročnem obdobju ne bodo gradili tovarne klimatskih naprav ni tovarne avtomatike v Ljubljani, preložili so razširitev proizvodnih možnosti v tozdu SKIP v Industriji kovinske opreme v Ljubljani, zmanjšali so predvideni obseg gradbenih del v delovni organizaciji Klima v Celju, prav tako tudi v delovni organizaciji Projekt, montaža, industrija v Mariboru ter preložili izgradnjo druge faze tovarne elektronaprav, ki naj bi zrastle na Vojkovi ulici.

Na izvoznem področju so v rebalansu srednjeročnih načrtov zapisali, da bodo še več izvažali. Lani so za dva in pol krat več izvozili kot uvozili. Z že sklenjenimi pogodbami pa imajo zagotovljeno delo in polno zaposlenost svojih proizvodnih zmoglosti do leta 1984. Za boljše delo v bodoče nameravajo še letos izvesti tudi nekatere notranje organizacijske spremembe, predvsem v sedanjem tozdu inženiring. Zaradi boljše strategije nastopa na domačem in tujem trgu ga bodo predvidoma razdelili v dva nova tozda – za investicijski inženiring ter za okrepitev prodajne mreže blaga doma in na tujem. Nameravajo se povezati z nekaterimi izvozno-uvoznimi organizacijami združenega dela. Že zdaj uspešno sodelujejo z Rudisom, Elektrotehno in Zvezno direkcijo za posebne rezerve. Prizadevajo si tudi, da bi s svojo merilno opremo v bodoče lahko sami atestirali svoje izdelke. Na področju klimatizacije, avtomatike in telekomunikacij jim to deloma že uspeva.

Industrijska montažna podjetja prav gotovo še niso rekla zadnje besede pri izvozu.

V. P.

VIDA PETROVČIČ

O GOSPODARSKI STABILIZACIJI V LESNINI

Sestavljena organizacija združenega dela Uniles, ki jo sestavlja deset delovnih organizacij (Iztok Miren, Javor Plvka, Krasoprema, Dutovlje, Lesnina Ljubljana, LIKO Vrhnika, Marles Maribor, Meblo Nova Gorica, Novoles Novo mesto, Stoi kamnik in Hoja Ljubljana) je 26. maja v prostorih Lesnina na Parmovi 53 v Ljubljani organizirala razgovor z Milico Ozbič, članico CK ZKS in predsednico Republiškega družbenega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko.

Na razgovor so bili vabljivi direktorji delovnih organizacij – članic SOZD, predsedniki strokovnih odborov SOZD Uniles, predsednik delavskega sveta sestavljene organizacije, predsednik koordinacijskega odbora sindikata ter predsednik koordinacije ZK SOZD Uniles.

Osnovna tema razgovora so bila izhodišča dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v SFRJ in SR Sloveniji ter iz tega izhajajoče naloge v našem ekonomskem sistemu in ekonomski politiki.

VLASTA VAJDA

GEOLOŠKI ZAVOD

Uspešne raziskave v Makedoniji

Raziskovalci Geološkega zavoda Ljubljana širijo svoje raziskave na celotno jugoslovansko ozemlje in izven naših meja. Med uspešna zavodova pridajevanja za nove, čiste in obnovljive energetske vire sodijo tudi raziskave in zajetja termalne in mineralne vode v Makedoniji, ki jih izvajajo že vse od leta 1977 dalje. Uspešni rezultati spreminjajo sedanjo gospodarsko podobo Makedonije, hkrati pa obetajo GZL nadaljevanje teh raziskav.

Strokovnjaki Geološkega zavoda so opravljali raziskave in zajetja na treh lokacijah v Makedoniji: v Banji Keževici pri Štipu, v Katlanovski Banji pri Skopju, še posebej uspešne pa so bile raziskave v Kočanski kotlini. V tej prijetni, vroči dolini, ki leži čisto blizu meje z Bolgarijo, se skriva pod površjem topla voda, ki je že preteklo zimo spremenila njeno ustaljeno podobo. Geološki zavod Ljubljana je na osnovi raziskav zajel termalno vodo na dveh, med seboj tri kilometre oddaljenih lokacijah: iz globine 320 metrov pod zemljo

priteka kar 200 litrov vode v sekundi s temperaturo 78 stopinj Celzija; malo manj topla voda, 63 stopinj Celzija pa priteka iz globine 180 metrov in v 70 litrih na sekundo. Topla voda iz prvega zajetja je preteklo zimo že ogrevala 6 hektarov rastlinjakov, kar pomeni 290.000 dinarjev dnevnega prihranka, ki bi ga bilo treba vsak dan odšteti za kurilno olje s tem pa tudi znaten prispevek

deviznih sredstev. Samo raziskave na Kočanskem polju so z zajetjem tople vode že dale gospodarstvu znaten vir toplotne energije in prištedile devize, ki bi jih potrebovali za uvoz kurilnega olja.

GEOLOŠKI ZAVOD Ljubljana bo v letošnjem in prihodnjem letu nadaljeval z raziskavami pri Krupištu ob Zletovski reki, v Štipu in v Isti Banji.

A. N.

SKROMNA OBLETNICA

Glasiilo Astre izhaja pet let

Pet let sicer ni kakšna posebna obletnica. Toda če zadnjih pet let izhajanja informativnega časopisa v 31 letih obstoja kaj pomeni potem tudi pet let ni od muh. Pred petimi leti so delavci (zdaj sozda) Astre ugotovili, da brez kontinuiranega seznanjanja delavcev z najvažnejšimi odločitvami ne bo več šlo. Pričeli so izdajati svoje glasilo, ki ima zdaj nakladi 1250 izvodov. Glasilo je mesečnik, v katerega pišejo delavci iz vseh devetih delovnih organizacij in skupnih služb. To »dopisništvo« sicer ni najboljšo, toda stanje kakršno je bilo pred izhajanjem lista se zdaj ne bo več ponovilo.

Astrinega glasila sicer še ne dobivajo vsi delavci sozda, ker še marsikje prevladuje miselnost, da je potrebno varčevati zgolj samo pri informiranju delavcev, o čemer je bila dosti govora tudi na zadnji konferenci Astrinih komunistov, a čas bo verjetno presegel tudi takšno miselnost.

V petih letih svojega izhajanja si je časopis pridobil veliko bralcev saj ga zdaj sleherni mesec težko pričakujejo. Kot množica njemu podobnih pa ima tudi ta časopis še valiko pomanjkljivosti. Ena takšnih je, da se delavci premalo vključujejo, da se pojavljajo vedno eni in isti dopisniki, da se novice pojavljajo zgolj o minulih dogodkih, da se premalo piše o prihodnjih odločitvah in da je premalo informacij za jutrišnje nove situacije v gospodarstvu in podobno. Res pa je tudi, da je urednik poleg svojega povsem drugega rednega dela še organizator tiskanja, leteči novinar, fotograf in predvsem pisec večine članov.

Pet let je malo. Otrok petih let še pisati ne zna, Astrino glasilo pa je doseglo vsaj to, da tisti, ki nekdanje niso cenili pisane besede zdaj radi sežejo po njem.

B. P.

SINDIKAT KOVINARJEV

Pohvale za tekmovanje

Člani bežigrskega občinskega odbora sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin so se zbrali na svoji drugi skupščini, 25. maja. Za svojega novega predsednika so izvolili ŠTEFANA NOVAKA, monterja transformatorjev v Elminem tozdu Proizvodnja transformatorjev, za podpredsednika pa DIMITRA VELKOVA, diplomiranega inženirja elektrotehnike iz črnuškega Energoinvesta. Kovinarje so na skupščini pozdravili tudi pionirji z osnovne šole Borisa Zihlerla.

V preteklem mandatnem obdobju je bilo delo sindikata de-

lavcev proizvodnje in predelave kovin usmerjeno v več nalog, ki so jih uspešno opravili. Še naprej si bodo prizadevali, kot je poudaril v poročilu o delu občinskega odbora sindikata kovinarjev njegov dosedanji predsednik Nikola Miškovič, za doseganje ciljev gospodarske stabilizacije. Pohvale vredno je tudi proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev, ki so ga letos že drugič organizirali v občini. V prihodnje bodo spodbujali tudi organizacije združenega dela, da pripravijo takšna tekmovanja že v svojih sredinah in ne šele na nivoju občine.

V. P.

VIDA PETROVČIČ

Zavod za izgradnjo Ljubljane s temeljnimi organizacijami:

- TOZD Urejanje stavbnega zemljišča Kardeljeva ploščad 22
- TOZD Urbanizem – LUZ Kardeljeva ploščad 23
- TOZD Inženiring Kersnikova 4

čestita ob občinskem prazniku vsem občanom

Odlikovanja v Petrolu

Devet delavcev sestavljene organizacije združenega dela Petrol je za svoje plodno delo prejelo državna odlikovanja. Podelil jim jih je namestnik predsednika republiškega komiteja za energetiko dr. Vladimir Fatur. Odlikovanja so prejeli: Stanislav Pogačar – red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, Rado Čotar – red republike z bronastim vencem, Lado Franzot, Rado Petikan, Leon Petrač, Viktor Valič in Franc Žigman – red dela s srebrnim vencem ter Alojzija Mandrovič in Rudi Starič – medalji dela.

S. D.